

ПІДХОДИ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

Р. В. Бойко, студент спеціальності Облік і оподаткування,
група ОА 6-31

А. І. Мілька, науковий керівник, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту, к. е. н., доцент

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Основні засоби є суттєвою часткою майна бюджетних установ.

Теоретичні питання обліку основних засобів та особливості його методології у бюджетних установах досліджувалися вітчизняними вченими: П. Й. Атамасом, Р. Т. Джогою, Л. М. Кіндрацькою, Т. М. Мельник, С. В. Свірко тощо. Віддаючи належне проведеним ґрунтовним науковим дослідженням вітчизняних науковців із цієї проблематики, слід зазначити існування низки невирішених питань та дискусійних положень, зокрема в підходах до класифікації основних засобів.

З огляду на це, нами згруповано підходи до класифікації основних засобів бюджетних установ з точки зору різних науковців (табл. 1).

Таблиця 1 – Класифікація основних засобів бюджетних установ [узагальнено автором]

Автор	Класифікаційні групи
Атамас П. Й., Атамас О. П. [1]	За характером участі у процесі відтворення – виробничі, тобто задіяні у сфері матеріального виробництва; невиробничі (засоби освіти, культури тощо); належністю – власні й орендовані; за призначенням і характером виконуваних функцій – земельні ділянки, капітальні вкладення на поліпшення земель, будівлі, споруди, передавальні пристрої, машини й обладнання, транспортні засоби, інструменти, виробничий інвентар і приладдя, господарський інвентар, робоча та продуктивна худоба, багаторічні насадження, бібліотечні фонди, музейні цінності, експонати, інші основні засоби
Болух М. А., Заросило А. П. [2]	За відповідними галузями, які формуються під впливом видів діяльності на основні засоби галузей освіти, науки, культури, охорони здоров'я тощо;

Автор	Класифікаційні групи
Болух М. А., Заросило А. П. [2]	залежно від використання в діяльності основні засоби поділяють на: такі, що діють; такі, що перебувають у запасі; такі, що не діють; за функціональним призначенням – основні та допоміжні; за матеріально-речовою формою – матеріальні й нематеріальні; за належністю – власні та орендовані
Верига Ю. А., Гладких Т. В., Артюх О. В., Мілька А. І. [3]	За ступенем використання – діючі; недіючі, ті, що перебувають у запасі; за належністю – власні та орендовані.
Лемішевський В. І. [4]	За технічними характеристиками – земельні ділянки, капітальні вкладення на поліпшення земель, будівлі, споруди, передавальні пристрої, машини і обладнання, транспортні засоби, інструменти, виробничий інвентар і приладдя, господарський інвентар, робоча худоба, продуктивна худоба, багаторічні насадження, бібліотечні фонди, музейні цінності, експонати, інші основні засоби; за ступенем використання – діючі, у резерві недіючі; за належністю – власні та орендовані; за характером участі у виробничому процесі – виробничі; невиробничі
Мних С. В. [5]	За приналежністю розрізняють власні та орендовані основні засоби; за функціями, що виконуються в процесі діяльності, основні засоби поділяються на активні (машини, обладнання, прилади, які беруть участь у процесі обслуговування) і пасивні (будинки, споруди, передавальні пристрої та транспортні засоби, які забезпечують нормальне функціонування активних основних засобів); за роллю в процесі обслуговування розрізняють виробничі (активні та пасивні основні засоби, які безпосередньо беруть участь у процесі обслуговування або забезпечують нормальне функціонування бюджетної установи) та невиробничі (будівлі, споруди та інвентар, що підпорядковані житлово-комунальним господарствам, заклади побутового обслуговування, соціальної інфраструктури тощо) основні засоби;

Автор	Класифікаційні групи
Мних С. В. [5]	за призначенням основних засобів прийнято виокремлювати: будівлі, споруди, машини та устаткування, транспортні засоби, господарський інвентар; за характером використання основні засоби розподіляються на працюючі, що в експлуатуються, та непрацюючі, які зберігаються на складі або перебувають у стані консервації
Свірко С. В. [6]	За галузевою належністю – заклади охорони здоров'я, заклади освіти, заклади науки, заклади культури, заклади фізичної культури і спорту, органи контролю тощо; за функціональним призначенням – основні та допоміжні; за матеріально-речовою формою – матеріальні й нематеріальні; за ступенем використання – діючі, недіючі, ті, що перебувають у запасі; за належністю – власні та орендовані

Таким чином, класифікація основних засобів у бюджетних установах спрямована на поліпшення організації бухгалтерського обліку з метою удосконалення управління витратами на створення та утримання основних засобів.

Список використаних інформаційних джерел

1. Атамас П. Й. Облік у бюджетних установах : [навч. посіб.] / Атамас П. Й., Атамас О. П. – Київ : Центр уч-бової л-ри, 2018. – 392 с.
2. Болюх М. А. Аналіз фінансово-господарської діяльності бюджетних установ : [навч. посіб.] / Болюх М. А., Заросило А. П. – Київ : КНЕУ, 2008. – 344 с.
3. Облік у бюджетних установах : [навч.-метод. посіб.] / Верига Ю. А., Гладких Т. В., Артюх О. В., Кулявець Н. О., Мілька А. І. – Полтава : ПУЕТ, 2010. – 317 с.
4. Бюджетні установи: бухгалтерський облік та оподаткування : [навч. посіб.] / за ред. В. І. Лемішевського. – 2-е вид., допов. і перероб. – Львів : Нац. ун-т «Львівська політехніка» (Інформаційно-видавничий центр «Інтелект+» Інституту післядипломної освіти) : «Інтелект-Захід», 2007. – 1104 с.
5. Фінансовий контроль бюджетних ресурсів : монографія / Є. В. Мних, Г. О. Кравченко, Н. С. Барабаш [та ін.] ; за заг. ред. Є. В. Мниха. – Київ : Київ. нац. торг. екон. ун-т, 2008. – 186 с.